

ДСТУ Б А.1.1-60-95

ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

**Система стандартизації та нормування
в будівництві**

**Технологія важких бетонів
та залізобетонних виробів**

**Арматурні вироби та закладні
елементи**

Терміни та визначення

Видання офіційне

**Держкоммістобудування України
Київ**

Передмова

1 РОЗРОБЛЕНО

Науково-дослідним інститутом будівельного виробництва Держкоммістобудування України (Шаврін В. Г., к.т.н.; Полонська С.О., к.т.н.; Клименко В. Г. інж.)

2 ВНЕСЕНО

Відділом державних нормативів і стандартів Держкоммістобудування України

3 ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказом Державного Комітету України у справах будівництва і архітектури № 20 від 02.02.95

4 ВВЕДЕНО ВПЕРШЕ

Зміст

	с.
1 Галузь використання	1
2 Основні положення	2
3 Загальні поняття	3
4 Арматурна сталь	5
5 Арматурні вироби	8
6 Технологія і обладнання для виготовлення арматурних виробів і закладних елементів	13
7 Армування залізобетонних виробів	18
Абетковий покажчик українських термінів	22
Абетковий покажчик німецьких термінів	24
Абетковий покажчик англійських термінів	26
Абетковий покажчик французьких термінів	28
Абетковий покажчик російських термінів	30
Додаток А	32

ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

**Система стандартизації та нормування
в будівництві**

**Технологія важких бетонів та
залізобетонних виробів**

Арматурні вироби та закладні елементи

Терміни та визначення

**Система стандартизации и нормирования
в строительстве**

**Технология тяжелых бетонов и
железобетонных изделий**

**Арматурные изделия и закладные
элементы**

Термины и определения

**Standardization and normalization systems
in construction**

**Common concrete and reinforced concrete
products technique**

**Prefabricated reinforcing steel elements
and cast – in members**

Terms and definitions

Чинний від 1995-07-01

1 ГАЛУЗЬ ВИКОРИСТАННЯ

1.1 Цей стандарт встановлює науково-технічні терміни та визначення основних понять у виготовленні арматурних виробів і закладних елементів для залізобетонних виробів.

1.2 Терміни, регламентовані в цьому стандарті, обов'язкові для використання в усіх видах нормативної документації, у довідковій та навчально-методичній літературі, що належить до галузі будівельних матеріалів, а також для робіт з стандартизації або при використанні результатів цих робіт, включаючи програмні засоби для комп'ютерних систем.

1.3 Вимоги стандарту чині для використання в роботі підприємств, установ, організацій, що діють на території України, технічних комітетів з стандартизації, науково-технічних та інженерних товариств, міністерств (відомств).

2 ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ

2.1 Для кожного поняття встановлено один стандартизований термін.

2.2 Подані визначення можна в разі необхідності розвивати шляхом введення до них похідних ознак, які доповнюють значення термінів, що використовуються. Доповнення не можуть порушувати обсяг і зміст понять, визначених у стандарті.

2.3 У стандарті, як довідкові, подані німецькі (de), англійські (en), французькі (fr) та російські (ru) відповідники стандартизованих термінів, а також визначення російською мовою.

2.4 У стандарті наведені абетковий покажчик термінів українською мовою та абеткові покажчики іншомовних відповідників стандартизованих термінів кожною мовою окремо.

3 ЗАГАЛЬНІ ПОНЯТТЯ

3.1 арматура залізобетонного виробу	de Bewehrung des Stahlbetonbau-elementes en reinforcement of reinforced concrete product fr armature de l'objet en béton armé ru арматура железобетонного изделия
Невід'ємна складова частина залізобетонного виробу, що являє собою елемент підсилення, виготовлена із сталі або іншого матеріалу. Див. п.1 додатку А	Неотъемлемая составная часть железобетонного изделия, являющаяся элементом усиления, изготовленная из стали или другого материала. См. п.1 приложения А
3.2 арматурні роботи	de Bewehrungsarbeiten en reinforcement installation works fr travaux d'armature ru арматурные работы
Сукупність технологічних процесів, які здійснюються під час виготовлення арматурних виробів та закладних елементів залізобетонних виробів	Совокупность технологических процессов, выполняемых при изготовлении арматурных изделий и закладных элементов железобетонных изделий
3.3 арматурний виріб	de Bewehrungsteil en prefabricated reinforcing steel element fr pièce d'armature ru арматурное изделие
Складова частина залізобетонного виробу, виготовлена у вигляді лінійної, плоскої або просторової	Составная часть железобетонного изделия, изготовленная в виде линейной, плоской или пространст-

	системи з арматурних ста- левих стержнів, дротяних жмутів та пакетів або ка- натів, арматурних сіток, плоших, об'ємних та прос- торових каркасів		венной системы из арматур- ных стальных стержней, проволочных пучков и па- кетов или канатов, арматур- ных сеток, плоских, объем- ных и пространственных каркасов
3.4	закладний елемент металевий зварний	de en fr ru	Einlege – Metall-Schweißele- ment metallic welded insert element élément d'adaptation métallique soudé закладной элемент металли- ческий сварной
3.5	Частина залізобетонного виробу, що призначена для з'єднання виробів між собою в процесі монтажу і яка складається з плоских деталей або деталей із профільного прокату та приварених до них анкерів	Частка железобетонного изделия, предназначенная для соединения изделий между собой при монтаже, состоит из плоских деталей или деталей из профильно- го проката и приваренных к ним анкеров	Часть железобетонного изделия, предназначенная для соединения изделий между собой при монтаже, состоит из плоских деталей или деталей из профильно- го проката и приваренных к ним анкеров
3.5	закладний елемент штампований	de en fr ru	Einlege-Gesenkschmiedeele- ment formed insert element élément d'adaptation estampé закладной элемент штампо- ванный
	Частина залізобетонного виробу, що призначена для з'єднання виробів по- між собою під час монтажу і яка складається із металевої плоскої деталі та зігну- того анкера з виштампу- ваним рельєфом		Часть железобетонного изделия, предназначенная для соединения изделий между собой при монтаже и состоящая из металлической плоской детали и согнутого анкера с выштампо- ванным рельефом

3.6	напружувана арматура	de Spannbewehrung en prestressed reinforcement fr armature contrainte ru напрягаемая арматура	Стержні розмірної довжини із високоміцної гарячекатаної, термічно та термомеханічно зміцненої або зміцненої витяганням арматурної сталі, а також високоміцний дріт і арматурні канати з кінцевими анкерами	Стержни мерной длины из высокопрочной горячекатаной, термически или термо-механически упрочненной или упрочненной вытяжкой арматурной стали, а также высокопрочная проволока и арматурные канаты с концевыми анкерами
4	АРМАТУРНА СТАЛЬ			
4.1	арматурна сталь	de Betonstahl en reinforcement steel fr acier à béton ru арматурная сталь	Сталь, яка після її прокатування або витягання призначена для армування залізобетонних виробів	Сталь, которая после ее прокатывания или вытяжки предназначена для армирования железобетонных изделий
4.2	арматурний дріт	de Bewehrungsdraht en wire reinforcement fr fil d'ancrage ru арматурная проволока	Арматурна сталь діаметром 3-8 мм, що поставляється у бухтах, періодично го профілю або гладка, гарячекатана, термічно або термомеханічно зміцнена, холоднотягнута звичайної	Арматурная сталь диаметром 3-8 мм, поставляемая в бухтах, периодического профиля или гладкая, горячекатаная, термически или термомеханически упрочненная, холоднотянутая

	якості, підвищеної міцності та високоміцна	обыкновенного качества, повышенной прочности и высокопрочная
4.3	арматурний канат класу К-7 або К-19	<p>de Bewehrungsseile Klasse K-7 oder K-19</p> <p>en reinforcing cables of class K-7 or K-19</p> <p>fr câbles d'armature de classe K-7 ou K-19</p> <p>ru арматурный канат класса К-7 или К-19</p>
	Елемент, що складається з одного прямолінійного сталевого високоміцного холоднотягнутого арматурного дроту, навколо якого звиті у один або два ряди спіралі з 6 або 18 високоміцних дротин	Элемент, состоящий из одной прямолинейной стальной высокопрочной холоднотянутой арматурной проволоки, вокруг которой свиты в один или два ряда спирали из 6 или 18 высокопрочных проволок
4.4	бухта	<p>de Bucht</p> <p>en coil of cable</p> <p>fr botte</p> <p>ru бухта</p>
	Арматурний дріт у мотку або бунті діаметром до 2,5 м	Арматурная проволока в мотке или бунте диаметром до 2,5 м
4.5	зміцнена витяганням арматурна сталь	<p>de verfestigter Betonstahl mit der Abzugsvorrichtung</p> <p>en reinforcement steel strengthened by stretching</p> <p>fr acier à béton étiré à froid</p> <p>ru упроченная вытяжкой арматурная сталь</p>
	Сталь, механічне зміцнення якої здійснюється пляхом холодного витягання у напрямку осі стержня	Сталь, механическое упрочнение которой осуществляется путем холодной вытяжки в направлении оси стержня

4.6	стержнева арматурна сталь	de	Stab-Bewehrungs-Stahl
		en	rod reinforcement steel
		fr	rond à béton
		ru	стержневая арматурная сталь
Сталевні стержні діаметром 5,5-80 мм, які поставляються у вигляді бухт при діаметрі до 12 мм та у вигляді прутків гладкого або періодичного профілю з гачекатаної, термічно або термомеханічно зміцненої сталі			Стальные стержни диаметром 5,5-80 мм, поставляемые в виде бухт при диаметре до 12 мм и в виде прутков гладкого или периодического профиля из горячекатаной, термически или термомеханически упрочненной стали
4.7	термічно зміцнена арматурна сталь	de	warmverfestiger Betonstahl
		en	thermally strengthened reinforcement steel
		fr	acier à béton à durcissement thermique
		ru	термически упрочненная арматурная сталь
Високоміцна сталь, термічна обробка якої складається з нагрівання її до температури 850-950°C, швидкого охолодження водою та наступного відпускання шляхом повторного нагрівання до температури 350-450°C			Высокопрочная сталь, термическая обработка которой состоит из нагрева ее до температуры 850-950°C, быстрого охлаждения водой и последующего отпуска путем повторного нагрева до температуры 350-450°C
4.8	термомеханічно зміцнена арматурна сталь	de	thermomechanisch verfestigter Betonstahl
		en	thermomechanically strengthened reinforcement steel
		fr	acier à béton à durcissement thermique et mécanique
		ru	термомеханически упрочненная арматурная сталь

Високоміцна сталь, термічна обробка якої проходить у процесі прокатки з подальшим інтенсивним загартуванням – швидке і рівномірне охолодження водою до температури 350-450°C – та самовідпуском

Высокопрочная сталь, термическая обработка которой происходит в процессе проката с последующей интенсивной закалкой – быстрое и равномерное охлаждение водой до температуры 350-450°C – и самоотпуском

5 АРМАТУРНІ ВИРОБИ

5.1	анкер	de Anker en anchor fr ancre ru анкер	Пристрій у вигляді привареного арматурного стержня або пластиини, висадженої голівки або виштампованого рельєфу, який заходить у товщу залізобетонного виробу	Устройство в виде приваренного арматурного стержня или пластины, высадженной головки или выштампованных рельефа, заделываемое в толщу железобетонного изделия
5.2	анкерна голівка	de Ankerkopf en anchor head fr tête d'ancrage ru анкерная головка	Потовщення на сталевому арматурному стержні або дроті, яке утворюється в ході холодної, напівгарячої або гарячої висадки	Утолщение на стальном арматурном стержне или проволоке, образованное в процессе холодной, полугорячей или горячей высадки
5.3	арматурна сітка	de Bewehrungsnetz en reinforcing mesh fr treillis ru арматурная сетка		

	Сукупність арматурних стержнів, що розташовані у двох взаємно перпендикулярних напрямках і з'єднані у місцях перетину зварюванням або в'язальним дротом		Совокупность арматурных стержней, расположенных в двух взаимно перпендикулярных направлениях и соединенных в местах пересечений сваркой или вязальной проволокой
5.4	арматурний каркас	de en fr ru	Bewehrungsskelett reinforcing cage carcasse d'armature арматурный каркас
	Робоча, розподільча і монтажна арматура залізобетонного виробу, що з'єднана зварюванням або в'язальним дротом у відповідну площину, просторову або об'ємну систему		Рабочая, распределительная и монтажная арматура железобетонного изделия, соединенная сваркой или вязальной проволокой в соответствующую плоскостную, пространственную или объемную систему
5.5	жмут напруженого дроту	de en fr ru	Spanndrahtbündel tendon of strained wire faisceau de fil contraint пучок напрягаемой проволоки
	Арматурний виріб, що складається з високоміцних дротин, які симетрично розташовані по зовнішньому контуру спірально-го каркаса жмутика і закріплені в'язальним дротом у місцях розміщення спіралей. На кінцях дротин жмутика висаджуються голівки, які спираються на інвен-тарні анкерні колодки, або кінці дротин запресовують-		Арматурное изделие, состоящее из высокопрочных проволок, симметрично расположенных по внешнему контуру спирального каркаса пучка и закрепленных вязальной проволокой в местах расположения спиралей. На концах проволок пучка высаживаются головки, опирающиеся на инвентарные анкерные колодки, или концы проволок

	ся у гільзостержневих кінцевих анкерах	запрессовываются в гильзостержневых концевых анкерах
5.6	заготовка	de Vorrichtung en reinforcing steel prefabrication fr pièce brute ru заготовка
	Предмет виробництва, з якого зміною форми, розмірів, чистоти поверхні та властивостей матеріалів виготовляють деталь або нероз'ємну складальну одиницю. Наприклад, сталеві арматурні стержні для сіток та каркасів	Предмет производства, из которого изменением формы, размеров, чистоты поверхности и свойств материалов изготавлиают деталь или неразъемную сборочную единицу. Например, стальные арматурные стержни для сеток и каркасов
5.7	кінцевий анкер	de Kopfanker en end anchor fr ancre d'extrémité ru концевой анкер
	Пристрій у вигляді привареного коротуна із арматурного стержня або відрізка стержня з нарізкою висадженої голівки, обпресованої обойми або гільзи, гвинтової муфти або гайки, інвентарного затискача або захвата, який тимчасово закріплює арматуру, що напружується, на упорах форми або стенді	Устройство в виде приваренного коротыша из арматурного стержня или отрезка стержня с резьбой, высадженной головкой, опрессованной обоймой или гильзой, винтовой муфтой или гайкой, инвентарного зажима или захвата, временно закрепляющее напрягающую арматуру на упорах формы или стенда
5.8	об'ємний арматурний каркас	de Volumenbewehrungsskelett en volumetric reinforcing cage fr carcasse d'armature volumétrique

		ru	объемный арматурный каркас
	Сукупність поздовжньої робочої арматури та попе-речної розподільчої у виг-ляді навитої із арматурно-го дроту спіралі або зазда-легідь заготовлених хому-тів, що з'єднуються поміж собою контактним точко-вим зварюванням або в'я-зальним дротом і які утво-рють замкнуту циліндрич-ну або прямокутну систему		Совокупность продольной рабочей арматуры и попе-речной распределительной в виде навитой из арматур-ной проволоки спирали или предварительно заго-товленных хомутов, соеди-ненных между собой кон-тактной точечной сваркой или вязальной проволокой, и образующих замкнутую цилиндрическую или пря-моугольную систему
5.9	пакет напруженової арматури	de	Spannbewehrungspaket
		en	prestressed reinforcement pack
		fr	paquet d'armature contrainte
		ru	пакет напрягаемой арматуры
	Арматурний виріб для гру-пового натягування, що складається з окремих ви-сокоміцьких сталевих дро-тів, канатів або жмутів, кінці яких закріплені у групових інвентарних анкерних пристроях		Арматурное изделие гру-пового натяжения, состоя-щее из отдельных высокоп-рочных проволок, канатов или пучков, концы кото-рых закреплены в груп-овых инвентарных анкерных устройствах
5.10	плоский арматурний каркас	de	flaches Bewehrungsskelett
		en	flat reinforcing cage
		fr	carcasse d'armature plane
		ru	плоский арматурный каркас
	Сукупність поздовжніх та поперечних арматурних стержнів, які розташовані у одній площині та з'єдна-ні у місцях перетину зварю-		Совокупность продольных и поперечных арматурных стержней, расположенных в одной плоскости и соеди-ненных в местах пересече-

	ванням або в'язальним дротом		ний сваркой или вязальной проволокой
5.11	просторовий арматурний каркас	de en fr ru	räumliches Bewehrungsskelett reinforcing space cage carcasse d'armature пространственный арматурный каркас
	Просторова система, одержана із заздалегідь виготовлених плоских арматурних каркасів, сіток, окремих стержнів, стропових петель, закладних елементів внаслідок їх складання зварюванням або в'язанням		Пространственная система, полученная из предварительно изготовленных плоских арматурных каркасов, сеток, отдельных стержней, строповочных петель, закладных элементов в результате их сборки сваркой или вязкой
5.12	стикове з'єднання	de en fr ru	Stoßverbindung butt joint assemblages par aboutement стыковое соединение
	З'єднання арматурної сталі з допомогою гвинтових муфт або зварювання, обпресованих муфт, гільз, або за рахунок тертя		Соединения арматурной стали с помощью винтовых муфт или сварки, опрессованных муфт, гильз, либо за счет трения
5.13	стропова петля	de en fr ru	Anschlagschlaufe slinging loop boucle d'élingage строповочная петля
	Елемент бетонного або залізобетонного виробу, що призначений для піднімання виробу вантажо-підйомними механізмами		Элемент бетонного или железобетонного изделия, предназначенный для подъема изделия грузоподъемными механизмами

5.14	хрестоподібне з'єднання	de kreuzförmige Verbindung en crusiform joint fr assemblage en croix ru крестообразное соединение
		З'єднання двох або трьох арматурних стержнів у місці їх перетину з допомогою зварювання або в'язально-го дроту
6 ТЕХНОЛОГІЯ ТА ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ ВИГОТОВЛЕННЯ АРМАТУРНИХ ВИРОБІВ І ЗАКЛАДНИХ ЕЛЕМЕНТІВ		
6.1	антикорозійне покриття	de Korrosionsschutzschicht en corrosion-proof coating fr revêtement anticorrosif ru анткоррозионное покрытие
		Лакофарбове, газотермічне, гальванічне або комбіноване покриття, яке наноситься на поверхню арматурного виробу або закладного елемента для захисту його від корозії
6.2	бухтотримач	de Drahtbundhalter en coil holder fr porte-botte ru бухтодержатель
		Вертушка з гальмовим пристроєм, призначена для розмотування арматурного дроту із бухти
6.3	газотермічне покриття (Нд металізація)	de Gasthermischesdach en gas-thermal coating fr revêtement gazothermique

		ru	газотермическое покрытие (Нд металлизация)
	Антикорозійне захисне покриття, що наноситься механізованим способом на поверхню арматурного виробу або закладного елемента шляхом напилювання струменем стиснутого повітря шарів розплавленого цинку або алюмінію		Антикоррозионное защитное покрытие, которое наносится механизированным способом на поверхность арматурного изделия или закладного элемента путем напыления струей сжатого воздуха слоев расплавленного цинка или алюминия
6.4	заготовля арматури	de	Vorrichten der Bewehrung
		en	reinforcing steel preparation
		fr	préparation de l'armature
		ru	заготовка арматуры
	Частина арматурних робіт, що включає такі операції: випрямлення та різання арматурної сталі; різання арматурних стержнів та канатів; утворення анкерів на арматурних стержнях, дроті або канатах		Часть арматурных работ, включающая такие операции: правки и резки арматурной стали; резки арматурных стержней и канатов; образования анкеров на арматурных стержнях, проволоке или канатах
6.4.1	безвідхідна заготовля арматури	de	abfalloses Vorrichten der Bewehrung
		en	reinforcing steel prefabrication without waste materials
		fr	préparation de l'armature sans rebuts
		ru	безотходная заготовка арматуры
	Процес заготовлі арматури шляхом її стикування з використанням зварювання,		Процесс заготовки арматуры путем еестыковки с использованием сварки,

	обпресування з'єднувальних муфт та гільз або за допомогою гвинтових з'єднань		опрессовки соединительных муфт, гильз или с помощью винтовых соединений
6.5	інвентарний затискач	de en fr ru	Inventarklemme inventory clamp serre d'inventaire инвентарный зажим
	Напівавтоматичний анкерний пристрій, призначений для захвату під час натягування та закріплення на упорах стенду або форми дротяної та стержневої арматури і канатів		Полуавтоматическое анкерное устройство, предназначенное для захвата при натяжении и закрепления на упорах стендса или формы проволочной или стержневой арматуры и канатов
6.6	механічне зміцнення арматурної сталі витяганням	de en fr ru	mechanische Verfestigung des Betonstahles mit der Abzugsrichtung mechanical strengthening of reinforcing steel by stretching durcissemement mécanique par étirage механическое упрочнение арматурной стали вытяжкой
	Процес розтягання арматурного стержня до заданого рівня з контролем напруги і подовження або тільки подовження. В цей час підвищується межа течучості арматурної сталі		Процесс растяжения арматурного стержня до заданного уровня с контролем напряжения и удлинения или только удлинения. При этом повышается предел текучести арматурной стали
6.7	складання	de en fr ru	Montage assembly assemblage сборка
	З'єднання окремих елементів, деталей або заготовок		Соединение отдельных элементов, деталей или заготовок

	арматурних виробів та за- кладних елементів		вок арматурных изделий и закладных элементов
6.8	складальний кондуктор	de en fr ru	Montagelehrgerüst assembly rig conducteur d'assemblage сборочный кондуктор
	Установка для вивірення, тимчасового закріплення та складання зварюванням або в'язальним дротом ар- матурних виробів або за- кладних елементів у проек- тному положенні		Установка для выверки, временного закрепления и сборки сваркой или вязаль- ной проволокой арматур- ных изделий или закладных элементов в проектном поло- жении
6.9	струминно-абразивна обробка	de en fr ru	Strahlschleifbearbeitung jet-abrasive treatment traitement abrasif à jet струйно-абразивная обра- ботка
	Процес підготовки поверх- ні плоскої деталі заклад- ного елемента перед нане- сенням антикорозійного покриття, який полягає у наданні цій поверхні шор- сткості та обчищенні її го- строгранними абразивними матеріалами з розміром зерна від 0,5 до 1,5 мм		Процесс подготовки поверх- ности плоской детали за- кладного элемента перед нанесением антикоррозион- ного покрытия, заключаю- щийся в придании этой по- верхности шероховатости и очистке ее острогранными абразивными материалами с размером зерна от 0,5 до 1,5 мм
6.10	технологічна операція	de en fr ru	Bearbeitungsvorgang production operation opération technologique технологическая операция
	Цілеспрямована зміна властивостей та стану предмета праці; є закін- ченою частиною техно-		Целенаправленное изме- нение свойств и состояний предмета труда; является за- конченной частью техно-

	логічного процесу, виконується на одному робочому місці певними засобами праці		логического процесса, выполняется на одном рабочем месте определенными средствами труда
6.11	технологічний пост	de en fr ru	technologische Station production post poste technologique технологический пост
	Ділянка технологічної лінії виготовлення виробів з обладнанням для виконання певних операцій технологічного процесу		Участок технологической линии изготовления изделий, оснащенный оборудованием для выполнения определенных операций технологического процесса
6.12	технологічний процес	de en fr ru	Bearbeitungsfolge technological process procédé technologique технологический процесс
	Сукупність, технологічних операцій, що забезпечує одержання готового виробу з матеріалів та напівфабрикатів або зміну ступеня готовності виробу в межах певної стадії його виготовлення		Совокупность технологических операций, которая обеспечивает получение готового изделия из материалов и полуфабрикатов или изменение степени готовности изделия в пределах определенной стадии его изготовления
6.13	технологічний потік	de en fr ru	technologischer Fluß process line chaîne de fabrication технологический поток
	Поєднання трудових та матеріальних ресурсів по ходу технологічного процесу, в якому технологічні операції на різних постах		Сочетание трудовых и материальных ресурсов по ходу технологического процесса, при котором технологические операции на

	виконуються в певному ритмі	разных постах выполняются в определенном ритме
7 АРМУВАННЯ ЗАЛІЗОБЕТОННИХ ВИРОБІВ		
7.1 армування	de Armierung en reinforcing fr renforcement ru армирование	Сукупність технологічних операцій по установлению та фіксуванню у проектному положенні арматурних виробів та закладних деталей в опалубній формі або відсіку
7.2 захисний шар	de Schutzschicht en protection coating fr couche de protection ru защитный слой	Шар бетону у залізобетонному виробі до арматури або шар антікорозійного покриття на арматурному виробі та закладному елементі
7.3 контролювана напруга в арматурі	de kontrollierbare Spannung in der Bewehrung en controlled stress in reinforcement fr contrainte contrôlée d'armature ru контролируемое напряжение в арматуре	Розрахункова величина напруги у напруженій арматурі попередньо
		Расчетная величина напряжения в напрягаемой арматуре предварительно

	напруженого залізобетонного виробу, Див. п. 2 додатку А	напряженного железобетонного изделия, См. п.2 приложения А
7.4	електротермічний спосіб натягання арматури	<p>de elektrothermisches Bewehrungsspannverfahren en electrothermal method of reinforcement prestressing fr procédé électrothermique de mise des armatures en tension ru электротермический способ натяжения арматуры</p>
	Технологічний прийом, що включає попереднє нагрівання до досягнення необхідного подовження напружуваної арматури в електроконтактах спеціальної установки, закріплення арматури в упорах силових форм або стендів, де внаслідок остигання та упорочування арматури в ній виникає зусилля попереднього натягання	Технологический прием, включающий предварительный нагрев до достижения необходимого удлинения напрягаемой арматуры в электроконтактах специальной установки, закрепление арматуры в упорах силовых форм или стендов, где вследствие остывания и укорочения арматуры в ней возникает усилие предварительного натяжения
7.5	електротермомеханічний спосіб натягання арматури	<p>de elektrothermomechanisches Bewehrungsspannverfahren en electrothermomechanical method of reinforcement prestressing fr procédé électrothermique et mécanique de mise des armatures en tension ru электротермомеханический способ натяжения арматуры</p>
	Технологічний комбінований прийом, що включає безперервне навивання	Технологический комбинированный прием, включающий непрерывную

	на упори форми або бетон залізобетонного виробу спеціальними машинами натягнутого вантажними пристроями нагрітого в електроконтактах високоміцного дроту або пасма, у яких після остигання та укорочення виникає додаткова напруга	навивку на упоры формы или бетон железобетонного изделия специальными машинами натянутой грузовыми устройствами нагретой в электроконтактах высокопрочной проволоки или пряди, в которых после остывания и укорочения возникает дополнительное напряжение
7.6	механічний спосіб натягання арматури	<p>de mechanisches Verfahren der Spannbewehrung en mechanical method of reinforcement prestressing fr procédé mécanique de mise des armatures en tension ru механический способ натяжения арматуры</p>
7.7	натягання арматури на бетон	<p>Технологічний процес натягування арматури на упори форм, стенду або на бетон залізобетонного виробу з використанням гідравлічних домкратів</p> <p>Технологический процесс натяжения арматуры на упоры форм, стелда или на бетон железобетонного изделия с использованием гидравлических домкратов</p> <p>de Spannen der Bewehrung gegen den Beton en posttensioning fr mise en tension des armatures sur béton ru натяжение арматуры на бетон</p> <p>Технологічний процес виготовлення попередньо напруженых залізобетонних виробів, при якому натягання арматури здійснюється безпосередньо на</p> <p>Технологический процесс изготовления предварительно напряженных железобетонных изделий, при котором натяжение арматуры осуществляется непосредственно</p>

	бетон виробу в каналах, пазах або за допомогою навивання		вено на бетон изделия в каналах, пазах или посредством навивки
7.8	натягання арматури на упори	de en fr ru	Spannen der Bewehrung gegen der Stütze pretensioning mise en tension des armatures sur butées натяжение арматуры на упоры
	Технологічний процес виготовлення попередньо напруженіх залізобетонних виробів, у якому проводиться передача зусилля натягування арматури на упори силових форм або стендів		Технологический процесс изготовления предварительно напряженных железобетонных изделий, при котором производится передача усилия натяжения арматуры на упоры силовых форм или стендов
7.9	фіксатор	de en fr ru	Fixator holdfast fixateur фиксатор
	Пристрій багаторазового або одноразового використання, що забезпечує проектне положення в формі або відсіку арматурних виробів, закладних елементів та вкладишів		Приспособление многократного или однократного использования, обеспечивающее проектное положение в форме или отсеке арматурных изделий, закладных элементов и вкладышей

Абетковий покажчик українських термінів

анкер	5.1
анкер кінцевий	5.7
арматура залізобетонного виробу	3.1
арматура напруженна	3.6
армування	7.1
бухта	4.4
бухтотримач	6.2
виріб арматурний	3.3
голівка анкерна	5.2
дріт арматурний	4.2
елемент закладний металевий зварний	3.4
елемент закладний штампований	3.5
жмут напруженого дроту	5.5
заготовка	5.6
заготовка арматури	6.4
заготівля арматури безвідхідна	6.4.1
затискач інвентарний	6.5
з'єднання стикове	5.12
з'єднання хрестоподібне	5.14
зміщення арматурної сталі механічним витяганням	6.6
канат арматурний класу К-7 або К-19	4.3
каркас арматурний	5.4
каркас арматурний об'ємний	5.8
каркас арматурний плоский	5.10
каркас арматурний просторовий	5.11
кондуктор складальний	6.8
напруга в арматурі контролювана	7.3
натягання арматури механічним способом	7.6
натягання арматури на бетон	7.7

натягання арматури на упори	7.8
натягання арматури електротермічним способом	7.4
натягання арматури електротермомеханічним способом	7.5
обробка струминно-абразивна	6.9
операція технологічна	6.10
пакет напружуваної арматури	5.9
петля стропова	5.13
покриття антикорозійне	6.1
покриття газотермічне (Нд металізація)	6.3
пост технологічний	6.11
потік технологічний	6.13
процес технологічний	6.12
роботи арматурні	3.2
сітка арматурна	5.3
складання	6.7
сталь арматурна	4.1
сталь арматурна стержнева	4.6
сталь арматурна термічно зміцнена	4.7
сталь арматурна термомеханічно зміцнена	4.8
сталь арматурна зміцнена витяганням	4.5
фіксатор	7.9
шар захисний	7.2

Абетковий покажчик німецьких термінів

Abfalloses Vorrichten der Bewehrung	6.4.1
Anker	5.1
Ankerkopf	5.2
Anschlagschlaufe	5.13
Armierung	7.1
Betonstahl	4.1
Bearbeitungsfolge	6.12
Bearbeitungsvorgang	6.10
Bewehrung des Stahlbetonbauelementes	3.1
Bewehrungsarbeiten	3.2
Bewehrungsdräht	4.2
Bewehrungsnetz	5.3
Bewehrungsseile Klasse K-7 oder K-19	4.3
Bewehrungsskelett	5.4
Bewehrungsteil	3.3
Bucht	4.4
Drahtbundhalter	6.2
Einlege-Gesenkschmiedeelement	3.5
Einlege-Metall-Schweißelement	3.4
Elektrothermisches Bewehrungsspannverfahren	7.4
Elektrothermomechanisches Bewehrungsspannverfahren	7.5
Fixator	7.9
Flaches Bewehrungsskelett	5.10
Gasthermischesdach	6.3
Inventarklemme	6.5
Kontrollierbare Spannung in der Bewehrung	7.3
Kopfanker	5.7
Korrosionsschutzschicht	6.1
Kreuzförmige Verbindung	5.14

ДСТУ Б А.1.1-60-95

Mechanische Verfestigung des Betonstahles mit der	
Adzugsvorrichtung	6.6
Mechanisches Verfahren der Spannbewehrung	7.6
Montage	6.7
Montagelehrgerüst	6.8
Räumliches Bewehrungsskelett	5.11
Schutzschicht	7.2
Spannbewehrung	3.6
Spannbewehrungspaket	5.9
Spanndrahtbündel	5.5
Spannen der Bewehrung gegen den Beton	7.7
Spannen der Bewehrung gegen der Stütze	7.8
Stab-Bewehrungs-Stahl	4.6
Strahlschleifbearbeitung	6.9
Stoßverbindung	5.12
Technologischer Fluß	6.13
Technologische Station	6.11
Thermomechanisch verfestigter Betonstahl	4.8
Verfestigter Betonstahl mit der Abzugsvorrichtung	4.5
Volumenbewehrungsskelett	5.8
Vorrichten der Bewehrung	6.4
Vorrichtung	5.6
Warmverfestigter Betonstahl	4.7

Абетковий покажчик англійських термінів

anchor	5.1
anchor head	5.2
assembly	6.7
assembly rig	6.8
butt joint	5.12
coil holder	6.2
coil of cable	4.4
controlled stress in reinforcement	7.3
corrosion-proof coating	6.1
crusiform joint	5.14
electrothermal method of reinforcement prestressing	7.4
electrothermomechanical method of reinforcement prestressing	7.5
end anchor	5.7
flat reinforcing cage	5.10
formed insert element	3.5
gas-thermal coating	6.3
holdfast	7.9
inventory clamp	6.5
jet-abrasive treatment	6.9
mechanical method of reinforcement prectressing	7.6
metallic welded insert element	3.4
posttensioning	7.7
reinforcing steel prefabrication	5.6
prestressed rainforcement	3.6
prestressed reinforcement pack	5.9
pretensioning	7.8
process line	6.13
production operation	6.10

production post	6.11
protection coating	7.2
reinforcement installation works	3.2
reinforcement of reinforced concrete product	3.1
reinforcement steel	4.1
reinforcement steel strengthened by stretching	4.5
reinforcing	7.1
reinforcing cables of Class K-7 or K-19	4.3
reinforcing cage	5.4
reinforcing space cage	5.11
reinforcing mesh	5.3
prefabricated reinforcing steel element	3.3
reinforcing steel preparation	6.4
reinforcing steel prefabrication without waste materials	6.4.1
rod reinforcement steel	4.6
slinging loop	5.13
mechanical strengthening of reinforcing steel by stretching	6.6
technological process	6.12
tendon of strained wire	5.5
thermally strengthened reinforcement steel	4.7
thermomechanically strengthened reinforcement steel	4.8
volumetric reinforcing cage	5.8
wire reinforcement	4.2

Абетковий покажчик французьких термінів

acier à béton	4.1
acier à béton à durcissement thermique	4.7
acier à béton à durcissement thermique et mécanique	4.8
acier à béton étiré à froid	4.5
ancre	5.1
ancre d'extrémité	5.7
armature contrainte	3.6
armature de l'objet en béton armé	3.1
assemblage	6.7
assemblage en croix	5.14
assemblages par aboutement	5.12
botte	4.4
boucle d'élingage	5.13
câbles d'armature de classe K-7 eu K-19	4.3
carcasse d'armature	5.4
carcasse d'armature plane	5.10
carcasse d'armature tridimensionnelle	5.11
carcasse d'armature volumétrique	5.8
chaîne de fabrication	6.13
conducteur d'assemblage	6.8
contrainte contrôlée d'armature	7.3
couche de protection	7.2
durcissement mécanique par étirage	6.6
élément d'adaptation estampé	3.5
élément d'adaptation métallique soudé	3.4
faisceau de fil contraint	5.5
fil d'ancrage	4.2
fixateur	7.9
mise en tension des armatures sur béton	7.7

mise en tension des armatures sur butées	7.8
opération technologique	6.10
paquet d'armature contrainte	5.9
pièce brute	5.6
pièce d'armature	3.3
porte-botte	6.2
poste technologique	6.11
préparation de l'armature	6.4
préparation de l'armature sans rebuts	6.4.1
procédé électrothermique de mise des armatures en tension	7.4
procédé électrothermique et mécanique de mise des armatures en tension	7.5
procédé mécanique de mise des armatures en tension	7.6
procédé technologique	6.12
renforcement	7.1
revêtement anticorrosif	6.1
revêtement gazothermique	6.3
rond à béton	4.6
serre d'inventaire	6.5
tête d'ancrage	5.2
traitement abrasif à jet	6.9
travaux d'armature	3.2
treillis	5.3

Абетковий покажчик російських термінів

анкер	5.1
анкер концевой	5.7
арматура железобетонного изделия	3.1
арматура напрягаемая	3.6
армирование	7.1
бухта	4.4
бухтодержатель	6.2
головка анкерная	5.2
заготовка	5.6
заготовка арматуры	6.4
заготовка арматуры безотходная	6.4.1
зажим инвентарный	6.5
изделие арматурное	3.3
канат арматурный класса К-7 или К-19	4.3
каркас арматурный	5.4
каркас арматурный объемный	5.8
каркас арматурный плоский	5.10
каркас арматурный пространственный	5.11
кондуктор сборочный	6.8
напряжение в арматуре контролируемое	7.3
натяжение арматуры механическим способом	7.6
натяжение арматуры на бетон	7.7
натяжение арматуры на упоры	7.8
натяжение арматуры электротермическим способом	7.4
натяжение арматуры электротермомеханическим способом	7.5
обработка струйно-абразивная	6.9
операция технологическая	6.10
пакет напрягаемой арматуры	5.9

ДСТУ Б А.1.1-60-95

петля строповочная	5.13
покрытие антисорбционное	6.1
покрытие газотермическое (Нд металлизация)	6.3
пост технологический	6.11
поток технологический	6.13
проводка арматурная	4.2
процесс технологический	6.12
пучок напрягаемой проволоки	5.5
работы арматурные	3.2
сборка	6.7
сетка арматурная	5.3
слой защитный	7.2
соединение крестообразное	5.14
соединение стыковое	5.12
сталь арматурная	4.1
сталь арматурная стержневая	4.6
сталь арматурная термически упрочненная	4.7
сталь арматурная термомеханически упрочненная	4.8
сталь арматурная упрочненная вытяжкой	4.5
упрочнение арматурной стали механической вытяжкой	6.6
фиксатор	7.9
элемент закладной металлический сварной	3.4
элемент закладной штампованный	3.5

ДОДАТОК А
Довідковий

**ПОШИРЕНІ ВИЗНАЧЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ ТЕРМІНІВ
ІЗ СКЛАДНИМ РОЗУМІННЯМ ЗМІСТУ**

1. *Арматура залізобетонного виробу* за своїм призначенням поділяється на:
  - ◆ робочу, що призначається за розрахунком і сприймає розтягувальні або стискальні зусилля, які виникають від зовнішніх навантажень та дій, а також власної маси виробу;
  - ◆ розподільчу або конструктивну, що закріплює робочі арматурні стержні в каркасі у проектному положенні зварюванням або в'язальним дротом і яка забезпечує спільну їх роботу та сприяє більш рівномірному розподіленню навантажень;
  - ◆ монтажну, яка підтримує під час складання зварюванням або в'язанням каркасів або сіток окремі стержні робочої арматури та сприяє фіксації їх у проектному положенні.
2. *Напруга, що контролюється*, характеризується величиною напруження у напруживаній арматурі після закінчення натягування на упори з урахуванням втрат попереднього напруження від деформації упорів та анкерів, які розташовані біля натяжних пристрій, від усадки та повзучості бетону, від релаксації напруги в арматурі або від тертя арматури об обгинаючі пристрої. Під час напруження арматури на бетон – величиною напруження у напруживаній арматурі з урахуванням втрат попереднього напруження від усадки та повзучості бетону, від релаксації напруги в арматурі, від обтискання прокладки між анкером і бетоном та підатливості анкерів, від тертя у каналі.